

Rudolf Mládek: Ostře sledované americké volby

- CZ24 News | 30. srpna 2020

USA: Už dlouho jsme tu neměli tolik katastrofických scénářů a předpovědí, jaké vidíme a slyšíme v americké prezidentské kampani. Obě strany se vzájemně ostře obviňují a obě strany mají i svou pravdu. Zda nakonec rozhodne u amerických voličů ekonomika, jako tomu bylo už tolikrát v minulosti, to se první úterý v listopadu konečně dozvíme.

Stav je zatím dobrý pro kandidáta demokratů, Joea Bidena, který se v březnu ujal vedení a náskok si stále udržuje. Průzkumy hovoří o průměru osmi procent a i BBC dne 26.srpna zveřejnila graf, který tomu odpovídá. Takový náskok Hillary Clintonová v roce 2016 neměla. Komentátor The Motley Fool, Sean Williams, k dobru Bidena přidává to, že hodlá doplnit tenčící se sociální zabezpečení, ve kterém chybí 17 biliónů dolarů a je si vědom toho, že američtí důchodci značně zchudli. Nemalá část z nich se proto odvrátila od úřadujícího prezidenta Donalda Trumpa.

Biden proto důchodcům slibuje zvýšení nejnižších důchodů z 886 dolarů měsíčně na 1301 dolarů a navíc jim Biden maluje další růžovou budoucnost. A tou má být každoroční růst důchodu o jedno procento, dokud nedosáhne 5% zvýšení primárního základu. K tomu zajištěné státem podnikatelské půjčky a podnikatelské zvýhodnění pro černé Američany, a tak můžeme konstatovat, že volební lákadlo má Biden dobře připravené. Pro chudé bílé Američany Biden ale žádnou podporu neplánuje. To se mu může nevyplatit.

Kritik demokratů a významný politik republikánů, Newt Gingrich, k tomu říká, že Bidenovi ten náskok dlouho nevydrží. Jeho zdravotní i fyzické neduhy se prý jasně projeví. Slabý prezident podle Gingricha nemůže nic pozitivního vyjednat ani s Čínou, ani s Ruskem ani s Evropskou unií. Gingrich se navíc odvolává na zprávu Rasmussen Reports, kdy šest z deseti Američanů je přesvědčeno, že Biden pro své zdraví nedoslouží ani své první volební období.

„Skutečným nebezpečím pro demokraty je odcizení jednotlivých skupin Američanů na základě postojů, které sice potěší radikály, ale většina Američanů je proti této radikalitě,“ doplňuje Gingrich pro Fox News.

Také volba černé-nečerné možné vice prezidentky Kamaly Harrisové se nejeví až takovým ternem, jak se demokraté domnívali. To, že její praděd byl údajně otrokářem na Jamajce je jedna věc, to že v klání o prezidentkou nominaci klesla na 3,5% ale ukazuje, že ji samotní demokraté až tak neberou. Podle průzkumu Berkeley Institute se 61% Kalifornianů domnívalo, že by neměla být prezidentskou kandidátkou a to je Kalifornie její domovský stát.

Ve sklepě měsíce ukryvaný Biden ve svých vystoupení opravdu nepřesvědčil. Zatímco Trump se utápěl v covidových kotrmelcích a poklesu ekonomiky, Biden vyráběl jedno trapné video za druhým. Tím samozřejmě vyvolal obavy demokratů, kteří v New York Times zahájili špatnou kampaň, že televizní debaty prezidentských kandidátů jsou zbytečné. Bylo by to poprvé (Pozn. Zahájeny byly 26. září 1960), kdy by se takové debaty zrušily.

Nesetkat se ze strachu s Trumpem před kamerou by znamenalo pro Bidena naprostý pád. Chybu si demokraté uvědomili a otočili. Odmítnout televizní souboje si totiž vůbec nemohli dovolit. A tak na jejich nominačním sjezdu stál náhle rétoricky vyměněný Biden. Donald Trump to komentoval svým obvyklým způsobem: „Nevím jak mohl být pan Biden ve svých debatních vystoupení tak neschopný a

najednou být tak OK.“ A navrhl test na drogy, který Biden obratem odmítl. Ale stejně jako u televizních debat i u testu na drogy budou muset demokraté zvažovat důsledky.

Poté, co v pořádání televizních debat demokraté ustoupili, byly stanoveny termíny. Debaty se budou se konat v Clevelandu v Ohiu dne 29.září, v Miami na Floridě 15. října a v Nashville v Tennessee 22. října.

Ale ani ten Bidenem odmítnutý test na drogy nebude tak jednoduchou záležitostí. Sklepní vystoupení Bidena byla totiž začasté katastrofou. Jednou dokonce oznámil, že kandiduje do Senátu, nikoliv na úřad prezidenta, jindy upouštěl tělesný plyn a zásadně neodpovídal na žádné dotazy. Video o tom existují a kolují a Trump bude jimi mávat jako důkaz. Trumpovi pak stačí, aby se v přímém přenosu zeptal Američanů, zda chtějí za prezidenta narkomana, když se bojí prokázat testem opak a Biden opět bude v ohrožení. Trump je ranař a kdyby jej Clintonová v roce 2016 zbytečně nepodcenila, (Američany preferující volbu Trumpa nazvala ubožáky), byla by v Bílém domě ona. Byla si ale až příliš jista vítězstvím a Biden se tváří stejně.

Důležité televizní debaty prohrály volbu v průzkumech vedoucímu Nixonovi v roce 1960 proti Kennedymu a stejně tak dopadl vedoucí Michael Dukasis proti Georgu Bushovi staršímu v roce 1988. Význam těchto kandidátských televizních debat je právě proto tak velký, protože dávají voličům příležitost porovnat schopnosti kandidátů, a to způsobem, který jinak není možný. Mnoho nerozhodných voličů výsledek televizního klání opět ovlivní. A protože počet nerozhodných voličů se pohybuje okolo třinácti procent, pak právě tito mohou v tzv. Swing state (Státy, kde podíl voličů obou stran je přibližně vyrovnaný) rozhodnout o prezidentu. Protože vítěz bere vše.

Pokud Trump do zahájení televizních debat v Ohiu stáhne náskok Bidena z osmi na čtyři procenta, mohou výsledky a dopady televizních diskuzí zvrátit dosavadní vývoj a znovu jej poslat do Bílého domu. Zatím přes všechny neduhy i statistické chyby favoritem zůstává demokrat Joe Biden.

Rudolf Mládek